

Sygn. akt **VIII Ns 307/17**

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący - sędzia Agnieszka Kierkowska

Protokolant - sekretarz sądowy Agnieszka Szymkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2020 roku w Kielcach

na rozprawie

sprawy z wniosku J. W.

z udziałem B. W.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. oddalić wniosek J. W. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym;

II. ustalić, że w skład majątku wspólnego J. W. i B. W. wchodzi:

1) nieruchomość zabudowana, położona w K. przy ul. (...), składająca się z działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach urządzona jest księga wieczysta o numerze (...);

2) samochód osobowy marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...);

3) następujące ruchomości:

a. odśnieżarka spalinowa T. (...),

b. kuchenka gazowa I. (...) (X)/U,

c. kuchenka mikrofalowa M. M.,

d. bojler elektryczny WJ-80,

e. telewizor Samsung (...),

f. odtwarzacz (...),

g. meble z płyty wiórowej w okleinie, składające się z szafy, szafek z szufladami, biurka z nadstawką, szafki narożnej,

h. wersalka tapicerowana,

i. dwa fotele tapicerowane z giętymi oparciami,

4) środki na rachunkach bankowych wnioskodawcy J. W. w banku (...) S.A. w K. w łącznej kwocie 51365,72 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta sześćdziesiąt pięć złotych i siedemdziesiąt dwa grosze);

5) środki na rachunkach bankowych B. W. w banku (...) S.A. w W. w kwocie łącznej 324,84 zł (trzysta dwadzieścia cztery złote i osiemdziesiąt cztery grosze);

III. dokonać podziału majątku wspólnego opisanego w pkt. II podpunkty 2-5 w sposób następujący:

1) przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy J. W. samochód osobowy opisany w pkt. II podpunkt 2), odśnieżarkę i fotele opisane w punkcie II podpunkt 3) lit. a, i, środki na rachunkach bankowych opisane w punkcie II podpunkt 4),

2) przyznać na wyłączną własność uczestniczki B. W. kuchenkę gazową I. (...) (X)/U, kuchenkę mikrofalową M. M., bojler elektryczny WJ-80, telewizor Samsung (...), odtwarzacz (...), meble z płyty wiórowej w okleinie, wersalkę tapicerowaną – opisane w punkcie II podpunkt 3) lit. b-h, środki na rachunkach bankowych opisane w punkcie II podpunkt 5),

3) zasądzić od J. W. na rzecz B. W. dopłatę w kwocie 29622,94 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset dwadzieścia dwa złote i dziewięćdziesiąt cztery grosze);

IV. dokonać podziału majątku wspólnego w części obejmującej nieruchomości opisaną w punkcie II podpunkt 1 w ten sposób, że zarządzić sprzedaż tej nieruchomości, zabudowanej, położonej w K. przy ul. (...), składającej się z działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach urządzona jest księga wieczysta o numerze (...) stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego i przyznać J. W. i B. W. po 1/2 (jednej drugiej) części z sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości, po odjęciu kosztów postępowania dotyczącego tej sprzedaży;

V. zasądzić od B. W. na rzecz J. W. 15500 zł (piętnaście tysięcy pięćset złotych) tytułem zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty B. W.;

VI. zasądzić od B. W. na rzecz J. W. 25000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) tytułem odszkodowania za bezprawie zużyte środki z majątku wspólnego;

VII. nakazać ściągnąć od J. W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kielcach 2644,85 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści cztery złote i osiemdziesiąt pięć groszy) kosztów sądowych;

VIII. nakazać ściągnąć od B. W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kielcach 3187,85 zł (trzy tysiące sto osiemdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt pięć groszy) kosztów sądowych, przy czym do kwoty 543 zł (pięćset czterdzieści trzy złote) uznać je za pokryte z zaliczki zaksięgowanej pod poz. S. (...), a do kwoty 1000 zł (tysiąc złotych) – z zaliczki zaksięgowanej pod poz. S. (...);

IX. orzec, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt: VIII Ns 307/17

UZASADNIENIE

We wniosku z 6.04.2017 r. J. W. zawarł żądanie podziału majątku wspólnego jego i byłej żony B. W. w postaci nieruchomości przy ul. (...) w K., objętej księgą wieczystą nr (...) oraz zasądzenia na jego rzecz od B. W. 15500 zł jako rozliczenie nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki. Na uzasadnienie żądań wskazał, że nieruchomość została nabyta w czasie trwania małżeństwa stron na podstawie umowy darowizny od jego rodziców, jest zabudowana starym drewnianym budynkiem mieszkalnym, istniejącym już w dacie darowizny oraz nowym budynkiem mieszkalnym murowanym w stanie surowym, wybudowanym w czasie trwania małżeństwa. Wnioskodawca wskazał, że nie jest w stanie spłacić uczestniczki i domagał się przyznania nieruchomości na jej rzecz. Wyjaśnił, że nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki dotyczyły jej prawa do lokalu mieszkalnego w P. przy ul. (...), w którym strony mieszkały i wykonały szereg remontów.

W toku postępowania w piśmie z 3.10.2017 r. (k.57) wnioskodawca J. W. domagał się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym w stosunku 80% dla niego do 20% dla uczestniczki, wskazując, że w takim stopniu strony przyczyniały się do powstania majątku wspólnego.

W piśmie z 30.07.2018 r. (k.207) wnioskodawca J. W. rozszerzył wniosek o ruchomości wskazane w tym piśmie, wnosząc o przyznanie ich uczestniczce.

Ponadto w piśmie z 17.08.2020 r. (k.550) wnioskodawca J. W. zgłosił żądanie zasądzenia na jego rzecz od uczestniczki B. W. 25000 zł jako zwrotu połowy środków z majątku wspólnego, które w kwocie 50000 zł w czasie trwania małżeństwa w dniu 10.06.2015 r. uczestniczka wypłaciła ze swojego rachunku bankowego.

Uczestniczka B. W. w odpowiedzi na wniosek z 29.05.2017 r. (k.22-26) wskazała, że oprócz nieruchomości w skład majątku wspólnego wchodzi samochód marki O. (...) nr rejestracyjny (...), wnosząc o przyznanie zarówno nieruchomości jak i samochodu na rzecz wnioskodawcy ze spłatą na jej rzecz. W uzasadnieniu wskazała, że na nieruchomości zamieszkuje wnioskodawca i jego matka, która ma ustanowioną służebność osobistą, zaś uczestniczka od 1998 r. tam nie mieszkała, a z matką wnioskodawcy jest w konflikcie. Co do nakładów na jej majątek osobisty, wskazała, że służyły one zaspokojeniu potrzeb rodziny, gdyż mieszkanie wymagało remontu, by można było zamieszkać w nim z małym dzieckiem. Remont ten nie przyczynił się do wzrostu wartości majątku osobistego uczestniczki, zaś w 2016 r. po wyprowadzeniu się wnioskodawcy uczestniczka wykonała generalny remont mieszkania, uzyskując na ten cel pożyczkę zaciągniętą.

W piśmie z 16.04.2018 r. (k.137-138) uczestniczka B. W. sprzeciwiła się wnioskowi o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, zarzucając, że dochody małżonków w okresie budowy domu były podobnej wysokości, a nie istnieją żadne ważne powody uzasadniające takie żądanie, gdyż uczestniczka oprócz pracy, zajmowała się domem i wychowaniem syna i z tego powodu nie była obecna na budowie w takim rozmiarze, jakiego życzyłby sobie wnioskodawca. Ponadto wszystkie środki przeznaczała wyłącznie na potrzeby rodziny.

W piśmie z 15.10.2018 r. (k.251) uczestniczka B. W. zgłosiła do podziału kolejne rzeczy ruchome, obok tych wskazanych przez wnioskodawcę w piśmie z 30.07.2018 r.

W piśmie z 7.10.2020 r. (k.554) uczestniczka B. W. sprzeciwiła się żądaniu zasądzenia od niej 25000 zł, zarzucając, że skład majątku wspólnego ustala się według stanu w chwili ustania wspólności majątkowej i podziałowi podlegają tylko środki na rachunkach bankowych stron na datę rozvodu.

W sprawie pozostają bezsporne następujące okoliczności:

B. W. i J. W. zawarli związek małżeński 26.04.1997 r. Po ślubie zamieszkali u rodziców J. W. przy ul. (...) w K. w starym domu drewnianym. Rodzice J. W. 11.07.1997 r. darowali tę nieruchomość przy ul. (...) w K., objętą księgą wieczystą nr (...) małżonkom J. i B. W., którzy na rzecz darczyńców ustanowili służebność osobistą polegającą na prawie zamieszkiwania 2 izb od strony południowej. (umowa darowizny k.12-13, odpis księgi wieczystej k.8-9)

Po kilku miesiącach, jesienią 1997 r., małżonkowie W. wyprowadzili się do P., gdzie zamieszkali w mieszkaniu przy ul. (...). Należało ono wcześniej do rodziców B. W., ale gdy wyprowadzili się z niego do domu, darowali lokal córce, jeszcze przed jej ślubem. Na ul. (...) w K. mieszkali nadal rodzice J. W.. Jego ojciec zmarł w 2004 r.

B. W. po 1997 r. nigdy już przy ul. (...) w K. nie mieszkała. Natomiast J. W. od listopada 2013 r. wyprowadził się z P. i zamieszkał z matką w K.. Nadal mieszka przy ul. (...), aktualnie mieszka z nim również syn M. od kiedy podjął naukę w K. w liceum, a następnie studia w K.. (wyjaśnienia informacyjne k.334-35, zeznania stron k.209-212)

Małżeństwo B. W. i J. W. zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie I C 2347/16 z 19.12.2016 r. , który jest prawomocny od 10.01.2017 r. (odpis wyroku rozwodowego k.14).

Sąd ustalił:

W czasie trwania małżeństwa małżonkowie W. rozpoczęli budowę domu murowanego na nieruchomości przy ul. (...) w K.. Finansowali ją z bieżących dochodów. Oboje pracowali zawodowo. B. W. ze swoich dochodów z wynagrodzenia za pracę opłacała rachunki za mieszkanie w P. i niezbędne zakupy, opiekowała się synem. J. W. ze swoich zarobków kupował materiały budowlane i opłacał robotników na budowie. Przekazywał żonie miesięcznie stałą sumę na wydatki rzędu 700-1000 zł. W zorganizowaniu zakupu materiałów budowlanych (cegła, drewno), zaangażowaniu robotników (murarze, cieśle), pożyczeniu narzędzi (betoniarka, wyciągarka) pomagał ojciec B. W.. Po doprowadzeniu budynku do stanu surowego, po około 5 latach budowy, pozostałe prace w budynku J. W. wykonywał sam (hydraulika) albo z pomocą rodziny (elektryka). Relacje B. W. z teściową poprawiły się po śmierci teścia w 2004 r., częściej od tego czasu była w K. na budowie. J. W. kontynuował budowę z myślą o synu. Z czasem między małżonkami zdarzały się nieporozumienia co do finansowania budowy. B. W. nie chciała przeznaczać na nią więcej środków.

(**dowody:** zeznania świadków K. J. k.60-61, K. K. k.61-62, Z. K. k. 75, M. W. (1) k.76, M. W. (2) k.77-78, M. K. k.98-99, zeznania stron k.34-35. 209-212, 440-441)

Od 2014 r. stan budynku murowanego nie ulega zmianie, z braku środków na dalsze prace wnioskodawca ich zaniechał. Budynek jest wykonany w 76%. Nie są wykonane w żadnej części roboty malarskie wewnątrz ani na zewnątrz, biały montaż, zagospodarowanie podjazdu i ścieżek, częściowo jest wykonane ogrzewanie (brak podłączenia pieca i wszystkich grzejników), glazury, schody. Budynek nie jest zamieszkały. J. W., jego matka i syn mieszkają w budynku drewnianym.

(**dowody:** zeznania wnioskodawcy k.209-212, opinia biegłej R. G. k.274-308, 471-481, 505-522, 534)

Aktualnie nieruchomość przy ul. (...) obejmuje działki (...) - według stanu ujawnionego w księdze wieczystej (...), zaś według stanu z ewidencji gruntów działkę (...). Z uwzględnieniem wartości służebności osobistej i stanu wykończenia budynku murowanego jej wartość to 580484 zł.

(**dowody:** opinia biegłej R. G. k.274-308, 471-481, 505-522, 534)

Od końca 1997 r. do listopada 2013 r. małżonkowie W. mieszkali w mieszkaniu B. W. w P., przy ul. (...). B. W. służy spółdzielcze własnościowe prawo do tego lokalu. W chwili gdy się tam sprowadzili, mieszkanie było wyposażone, wykończone, umeblowane w sprzęty pozostałe po rodzicach B. W., którzy wcześniej tam mieszkali. Wymagało odświeżenia, modernizacji. W okresie wspólnego zamieszkiwania małżonkowie wykonali w nim prace remontowe, obejmujące: wymianę przewodów elektrycznych w obu pokojach i łazience, szpachlowanie i malowanie ścian w jednym pokoju, malowanie ścian w drugim pokoju, wyłożenie podłóg w pokojach i korytarzu panelami, położenie terakoty na podłodze w kuchni i łazience, położenie glazury w łazience od wysokości 2 m i w kuchni między szafkami, tapetowanie ścian w kuchni, założenie kamiennych parapetów w pokojach. Prace te finansowane były z dochodów małżonków. Nakłady te miały wartość 8508 zł.

(**dowody** : zeznania świadków K. J. k.60-61, K. K. k.61-62, Z. K. k. 75, M. W. (1) k.76, opinia biegłej R. G. k.295-306, 472-473)

Po wyprowadzeniu się J. W. w 2015 i 2016 r. B. W. przeprowadziła w mieszkaniu kolejny remont, obejmujący: wymianę wanny i podsadzki w łazience z obudową wanny, położenie gładzi i malowanie całego mieszkania, wymianę drzwi wewnętrznych i zewnętrznych, wymianę instalacji elektrycznej w całym mieszkaniu, wymianę podłóg i terakoty w przedpokoju, pomalowanie kaloryferów. Sfinansowała go z pożyczki z zakładu pracy i pożyczek od rodziny. Te nakłady miały wartość 22977 zł.

(**dowody** : zeznania świadków K. J. k.60-61, K. K. k.62, Z. K. k.75, zeznania stron k.210-212, 441, opinia biegłej R. G. k.474-475)

W czasie trwania małżeństwa został kupiony przez J. W. w 2012 r. samochód osobowy O. (...), rok produkcji 2005. J. W. korzysta z niego do chwili obecnej. Pojazd ma numer rejestracyjny (...). Jest wart 9000 zł.

(**dowody:** faktura zakupu k.91, opinia biegłego R. R. (1) k.358-366, 376)

W czasie trwania małżeństwa zostały również nabyte i do chwili obecnej pozostają w posiadaniu B. W. następujące rzeczy ruchome:

j. kuchenka gazowa I. (...) (X)/U – o wartości 300 zł,

k. kuchenka mikrofalowa M. M. – o wartości 90 zł,

l. bojler elektryczny WJ-80 – o wartości 170 zł,

m. telewizor Samsung (...) o wartości 325 zł,

n. odtwarzacz (...) o wartości 40 zł,

o. meble z małego pokoju wykonane z płyty wiórowej w okleinie, składające się z szafy, szafek z szufladami, biurka z nadstawką, szafki narożnej – wartości 400 zł,

p. wersalka tapicerowana – o wartości 150 zł.

Ponadto w posiadaniu B. W. były w dacie wyprowadzania się z P. J. W. w 2013 r. bądź w dacie rozvodu w 2016 r. inne jeszcze rzeczy ruchome tj: lodówka, pralka, drukarka, meble z dużego pokoju, ławostół rozkładany, wersalka, które zostały zużyte i wyrzucone.

W posiadaniu J. W. znajdują się dwa fotele tapicerowane z giętymi oparciami o wartości 330 zł oraz odśnieżarka spalinowa o wartości 350 zł. Ponadto jest on w posiadaniu zegarka C., który otrzymał w prezencie na urodziny od siostry B. W.. Siostra B. W. podarowała także małżonkom bez okazji używane odśnieżarkę i kosiarkę, ale kosiarka na skutek zużycia została zezłomowana.

(**dowody:** zeznania świadka M. W. (2) k.258 odwrót, zeznania stron k. 258 odwrót – 259, 566 odwrót, opinia biegłego R. R. (1) k.358-420, 447-462, 467-468)

W czasie trwania małżeństwa J. W. miał rachunki w banku (...) SA, na których na dzień 10.01.2017 r. było łącznie 51365,72 zł. Pieniądze te nie zostały przez niego zużyte do chwili obecnej. B. W. korzysta z usług (...) SA i na 10.01.2017 r. na jej rachunkach w tym banku było 324,84 zł. Środki te nie zostały przez nią zużyte. Natomiast w czasie trwania małżeństwa z rachunku B. W. w tym banku została w dniu 10.06.2015 r. wypłacona przelewem kwota 50000 zł.

(**dowody** : zaświadczenia banków o stanie środków k.45, 49, historia rachunków bankowych stron od 2012 r. k.177-204, 228-250, zeznania stron k.568 odwrót)

Sąd nie dał wiary zeznaniom J. W. co do pochodzenia części sumy na rachunku bankowym z odszkodowania oraz zeznaniom B. W. co do sposobu zużycia kwoty 50000 zł przelanej 10.06.2015 r. W tym zakresie zeznania stron były gołosłowne, nie potwierdzone innymi dowodami, a w wypadku B. W. także niekonsekwentne i nielogiczne. Twierdziła ona, że pieniądze te zużyła na remont. Zeznała jednak, że remont wykonywała w latach 2015 i 2016, z tym że większość prac w 2016 r. Nie jest zatem możliwe w świetle zasad doświadczenia życiowego, by jednorazowo wydała taką sumę w 2015 r. Nie wyjaśniła na jaki rachunek pieniądze zostały przelane. Żaden dowód nie potwierdza jej zeznań, że chodziło o zakup materiałów do remontu albo zwrot pożyczki. W pozostałym zakresie zeznania stron i zeznania świadków potwierdzają się, co każe uznać te dowody za wiarygodne.

Sąd oparł się także na dowodach z opinii biegłych, które ocenił jako miarodajne i rzetelne. Strony zgłaszały wprawdzie uwagi do opinii obu biegłych, ale biegli wyczerpująco i szczegółowo się do nich odnieśli. Biegła R. G. ponadto skorygowała swoje opinie dzieląc część uwag wnioskodawcy.

Sąd zważył:

Zgodnie z art. 31 k.r. i o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa, obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich, w szczególności pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków. Wspólność ta ustaje z chwilą ustania małżeństwa.

Wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z 19.12.2016 r. w sprawie I C 2347/16 Sądu Okręgowego w Kielcach stał się prawomocny 10.01.2017 r. Zatem wszystkie przedmioty majątkowe nabyte przez B. W. i J. W. po zawarciu małżeństwa tj. po 26.04.1997 r. i przed uprawomocnieniem się orzeczenia o rozwodzie tj. przed 10.01.2017 r. należą do majątku objętego wspólnością ustawową. Poza sporem było, że są to:

- nieruchomość zabudowana, położona w K. przy ul. (...), składająca się z działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach urzędzona jest księga wieczysta o numerze (...);
- samochód osobowy marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...);
- środki na rachunkach bankowych wnioskodawcy J. W. w banku (...) S.A. w K. w łącznej kwocie 51365,72 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta sześćdziesiąt pięć złotych i siedemdziesiąt dwa grosze);
- środki na rachunkach bankowych B. W. w banku (...) S.A. w W. w kwocie łącznej 324,84 zł (trzysta dwadzieścia cztery złote i osiemdziesiąt cztery grosze).

Zgodnie z art. 684 k.p.c. zw. z art. 567§3 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd. Jak wskazano w postanowieniu Sądu Najwyższego z 15.11.2017 r. II CSK 98/17 podział obejmuje tylko takie przedmioty majątkowe, które były składnikami majątku wspólnego w chwili ustania wspólności majątkowej małżeńskiej i które istnieją w chwili dokonania podziału. Jeżeli natomiast pewne składniki zostały bezprawnie zużyte lub roztrwonione przez jednego z małżonków, to ich rozliczenie może nastąpić na skonkretyzowane żądanie (kwotowo) poszkodowanego małżonka. Zarówno wysokość szkody, jak i pozostałe przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej winien wykazać zainteresowany.

Mając ten pogląd i powołane przepisy na uwadze ustalono, że w skład majątku wspólnego B. i J. W. podlegającego podziałowi wchodzi także następujące rzeczy ruchome:

- q. odśnieżarka spalinowa T. (...),
- r. kuchenka gazowa I. (...) (X)/U,
- s. kuchenka mikrofalowa M. M.,
- t. bojler elektryczny WJ-80,
- u. telewizor Samsung (...),
- v. odtwarzacz (...),
- w. meble z płyty wiórowej w okleinie, składające się z szafy, szafek z szufladami, biurka z nadstawką, szafki narożnej,
- x. wersalka tapicerowana,

y. dwa fotele tapicerowane z giętymi oparciami.

Te rzeczy istnieją w dacie orzekania, co potwierdziły strony w swoich zeznaniach i opinia biegłego R. R.. Inne ruchomości zgłoszone przez strony do rozliczenia (k.297, 251) nie istnieją. Zostały zużyte lub wyrzucone, ewentualnie nie wykazano, że w ogóle istniały (laptop). Co do zegarka, w ocenie Sądu jako przedmiot darowany w prezencie urodzinowym na podstawie art. 33 pkt.2 k.r. i o., należy on do osobistego majątku J. W. i nie jest objęty podziałem. Z tytułu zużycia rzeczy, które nie istnieją w dacie orzekania, żadna ze stron nie zgłosiła żadnych roszczeń.

Na podstawie art. 43 k.r. i o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§1). Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (§2). Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. (§3) Zgodnie z art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi.

Wnioskodawca J. W. zgłosił żądanie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym jego i B. W.. Jego wniosek nie zasługuje jednak na uwzględnienie w świetle powołanych przepisów.

Ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym dopuszczalne jest jedynie w razie łącznego wystąpienia obu przesłanek wskazanych w zdaniu pierwszym 43 § 2 k.r. i o., to jest w razie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienia ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów. Ciężar dowodu wykazania powyższych przesłanek spoczywa na uczestniku postępowania, który zgłosił wniosek o ustalenie nierównych udziałów (art. 6 k.c.). „Ważny powód”, o którym mowa w art. 43 § 2 k.r. i o. sprowadza się do wykazania nagannego postępowania małżonka polegającego na tym, że w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynił się do powstania dorobku stosownie do swoich sił i możliwości (zob. postanowienie SN z dnia 2 października 1997 r., II CKN 348/97, LEX nr 479357).

Przy ocenie istnienia „ważnych powodów” w rozumieniu art. 43 k.r. i o. należy mieć na uwadze całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (zob. postanowienie SN z dnia 5 października 1974 r., III CRN 190/74, LEX nr 7598) Artykuł 43 § 2 k.r. i o. może mieć zastosowanie nie w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz tylko w tych wypadkach, gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynia się do powstania dorobku stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych. (zob. postanowienie SN z dnia 26 listopada 1973 r., III CRN 227/73, OSNC 1974/11/189)

W ocenie Sądu nie sposób uznać w niniejszej sprawie, iż B. W. w J. W. przyczyniała się do powstania majątku wspólnego w mniejszym stopniu niż J. W. i że postępowała tak w sposób rażący i uporczywy. Z zebranych w sprawie dowodów wynika, że B. W. przez cały czas trwania małżeństwa pracowała, z wyłączeniem okresu po urodzeniu syna. Ponadto prowadziła wspólne gospodarstwo domowe z mężem, zajmując się zakupami, przygotowaniem posiłków, opieką nad dzieckiem. Ciężar finansowy utrzymania rodziny ponosili oboje małżonkowie w równym stopniu, przy czym większość dochodów wnioskodawcy przeznaczana była na prowadzenie budowy domu w K., a dochody uczestniczki na utrzymanie mieszkania w P. i wspólnego gospodarstwa. Uczestniczka nie miała żadnych kosztownych nałogów, nie była rozrzutna, niegospodarna.

Jedyny zarzut wnioskodawcy dotyczył niedostatecznego w jego ocenie zaangażowania w budowę. Jest on jednak niekonsekwentny, gdyż sam wnioskodawca przyznawał, a uczestniczka i świadkowie potwierdzili, że w pierwszych latach budowy, do stanu surowego, dużą pomoc J. W. otrzymał od ojca uczestniczki w postaci działań organizacyjnych, osobistego zaangażowania, udostępnienia narzędzi. W tym okresie syn stron był dzieckiem, ciężar opieki nad nim

spoczywał na uczestniczce, gdyż wnioskodawca po pracy w K. spędzał czas na budowie. Nie jest bez znaczenia, że strony wyprowadziły się od rodziców wnioskodawcy z K. w sytuacji konfliktu, który złagodził dopiero około 2004 r. po śmierci ojca wnioskodawcy. Mimo to uczestniczka nie sprzeciwiała się budowie ani przeznaczaniu na nią wynagrodzenia wnioskodawcy. Dopiero w końcowym okresie wspólnego pożycia, gdy relacje między stronami zaczęły się psuć, pojawiły się nieporozumienia na tle finansowania i kontynuowania budowy. Sąd nie dostrzega w postawie B. W. niczego uzasadniającego uwzględnienie wniosku.

J. W. nie wykazał by uczestniczka kiedykolwiek zaniedbała opieki nad dzieckiem, by uszczuplała wspólny majątek. W tym stanie rzeczy nie zachodzą ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 k. r. i o. i dlatego wniosek J. W. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym został oddalony, o czym orzeczono w punkcie I sentencji.

Zasada wyrażona w art. 43§1 k.r. i o. zakłada, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Oznacza to, że w przypadku podziału tego majątku ten z małżonków, który otrzymuje w naturze przedmioty o wartości przenoszącej wielkość jego udziału zobowiązany jest uiścić na rzecz drugiego z małżonków stosowną dopłatę. Wynika to z art. 46 k.r. i o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212§1 i 2 k.c.

Strony zajęły zgodne stanowisko co do sposobu podziału ruchomości, w tym samochodu. Wartość majątku wspólnego w części obejmującej rzeczy ruchome oraz środki na rachunkach bankowych to 62845,56 zł. (suma wartości samochodu 9000 zł, ruchomości wymienionych w punkcie II podpunkt 3 postanowienia 2155 zł, środków na rachunkach bankowych 51365,72 zł i 324,84 zł).

Wartość udziału każdej ze stron w tym majątku to $\frac{1}{2}$ czyli 31422,78 zł. Wnioskodawca J. W. otrzymuje w naturze z majątku wspólnego: samochód, środki na swoim rachunku bankowym i te rzeczy ruchome z wymienionych w punkcie II podpunkt 3 postanowienia, które są w jego posiadaniu tj. odśnieżarkę i dwa fotele. Wszystko to ma wartość łącznie 61045,72 zł. Uczestniczka B. W. otrzymuje w naturze z majątku wspólnego: środki na swoim rachunku bankowym i te rzeczy ruchome z wymienionych w punkcie II podpunkt 3 postanowienia, które są w jej posiadaniu, o łącznej wartości 1799,84 zł. B. W. w celu wyrównania wartości jej udziału należy się jej od J. W. dopłata w wysokości 29622,94 zł. ($(...),78 - (...),84 = (...),94$)

Orzeczono o tym w punkcie III postanowienia.

O podziale nieruchomości, należącej do majątku wspólnego, orzeczono na podstawie art. 212§2 k.c. w zw. z art. 625 k.p.c., art. 567§3 k.p.c. i art. 688 k.p.c. Wnioskodawca ani uczestniczka nie wyrazili zainteresowania otrzymaniem tej nieruchomości w całości lub w jakiegokolwiek części na wyłączną własność. Jeżeli przy zniesieniu współwłasności żaden ze współwłaścicieli nie wyraża zgody na przyznanie mu rzeczy, sąd zarządza jej sprzedaż. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 4.11.1998 r. II CKN 347/98). Orzeczono o tym w punkcie IV postanowienia na podstawie powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 45§1 k.r. i o. każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń w czasie trwania małżeństwa stron były wykonywane remonty zajmowanego przez nie lokalu, stanowiącego osobisty majątek uczestniczki. Nakłady dokonane do 2013 r. tj. w okresie wspólnego zamieszkiwania stron, były finansowane z dochodów bieżących małżonków i częściowo wykonywane osobiście przez wnioskodawcę. Zwiększyły one wartość lokalu o 8508 zł. Po wyprowadzeniu się wnioskodawcy, ale jeszcze przed orzeczeniem rozwodu, uczestniczka przeprowadziła kolejny remont, który zwiększył wartość lokalu o dalsze 22977 zł. Sfinansowała go z własnych dochodów. Zgodnie z art. 33§2 pkt.1 k.r. i o. pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej należą do majątku wspólnego. Były to zatem w obu wypadkach nakłady z majątku wspólnego, podlegające zwrotowi. Połowa wartości nakładów należy się wnioskodawcy, a skoro domagał się on z tego tytułu zasądzenia kwoty 15500 zł, to zgodnie z art. 45§1 k.r. i o. w zw. z art. 321 k.p.c. orzeczono jak w pkt. V postanowienia. Taki sposób rozliczenia nakładów wynika z postanowienia Sądu Najwyższego z 13.03.1981 r., III CRN 35/81, w którym wskazano, że jeżeli poczyniono nakłady z majątku wspólnego małżonków na majątek odrębny jednego z nich, to przy podziale majątku wspólnego, po ustaniu wspólności ustawowej, małżonek

ten jest obowiązany rozliczyć się z uczestnikami postępowania z kwot nakładów z majątku wspólnego na jego majątek odrębny stosownie do przysługującego mu udziału w majątku wspólnym. Tak więc nie jest dopuszczalne przydzielenie równowartości nakładów obojgu małżonkom po połowie, skoro bowiem wnioskodawczyni zatrzymuje całe nakłady dokonane na jej majątek odrębny, choć udział w kwocie pochodzącej z majątku wspólnego na te nakłady ma również uczestnik postępowania, to konsekwencją tego jest uznanie, że wnioskodawczyni powinna mu zwrócić połowę tej kwoty.

Uczestniczka B. W. podnosiła, że nakłady na lokal, który służył zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych rodziny, miały charakter nakładów koniecznych. Zebrane dowody, w szczególności opinia biegłej R. G., świadczą o tym, że nakłady te zwiększyły wartość lokalu. Nie można zatem uznać ich za konieczne. Sam fakt dokonania części z nakładów po wyprowadzeniu się wnioskodawcy, nie zwalnia uczestniczki z obowiązku zwrotu, gdyż mimo nie zamieszkiwania przez strony razem, nadal dochody każdej z nich należały do majątku wspólnego i powinny być przeznaczane na uzasadnione potrzeby małżonków. Gruntowny remont w latach 2015-2016 mieszkania, które było odnawiane sukcesywnie przed rokiem 2013 i miało co najmniej przeciętny standard wykończenia i wyposażenia, nie może być uznany za uzasadniony potrzebami B. W.. Mieszkanie w takim stanie wykończenia i wyposażenia jaki istniał w 2013 r., gdy wnioskodawca się wyprowadził, służyło w sposób wystarczający do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych uczestniczki. Remont nie był konieczny, a podyktowany wyłącznie potrzebami natury estetycznej.

Z historii rachunku bankowego uczestniczki B. W. wynika, że w dniu 10.06.2015 r. została wypłacona przelewem kwota 50000 zł. Brak dowodów wskazujących na co została zużyta. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 26.06.2013 r. w sprawie II CSK 583/12 co do zasady przedmiotem postępowania o podział jest majątek, który był objęty wspólnością majątkową i istniał w dacie jej ustania. Ruchomości i nieruchomości wchodzące w skład majątku w tej dacie muszą jednak istnieć w dacie dokonywania podziału, bowiem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia mają okoliczności istniejące w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Sąd ma obowiązek orzeczenia o przyznaniu jednemu z byłych małżonków istniejących składników majątkowych i dokonania rozliczenia ich wartości. Składniki bezprawnie zniszczone lub zbyte przez jednego z małżonków podlegają rozliczeniu, natomiast składniki zużyte w toku normalnego używania nie są uwzględniane. W innym postanowieniu z 15.10.2014 r. w sprawie V CZ 67/14 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że rozpoznając wniosek o podział majątku dorobkowego sąd może oddalić żądanie tylko w przypadku ustalenia, że nie istnieje majątek dorobkowy, którego wniosek dotyczy, gdyż jego podział został już dokonany. Sąd z urzędu winien ustalić składniki majątku wspólnego oraz ich wartość z uwzględnieniem częściowego podziału, jeżeli takowy został dokonany.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie te poglądy podziela. Skoro uczestniczka zużyła składniki majątku wspólnego w postaci pieniędzy zgromadzonych na rachunku bankowym, to należało zbadać czy uczyniła to w sposób zgodny z prawem. W czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej w myśl art. 36§2 k.r. i o. każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, a małżonek nie może sprzeciwić się czynności zarządu majątkiem wspólnym zamierzonej przez drugiego małżonka jeżeli jest to czynność w bieżących sprawach życia codziennego lub zmierzająca do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo podejmowana w ramach działalności zarobkowej. W doktrynie i orzecnictwie nie budzi wątpliwości, że bezprawne wyzbycie się przez jednego z małżonków bez zgody drugiego składnika majątku wspólnego rodzi roszczenia odszkodowawcze na podstawie art. 415 k.c. Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej przewidzianej w tym przepisie są bowiem zawinione i bezprawne działanie wyrządzające drugiemu szkodę.

Co do wyzbycia się środków zgromadzonych na rachunku bankowym należących do majątku wspólnego Sąd Najwyższy wypowiedział się w postanowieniu z 19.06.2009 r.

w sprawie V CSK 485/08 w sposób następujący: W postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga również o wzajemnych rozliczeniach byłych małżonków. Każdy z nich może korzystać ze zgromadzonych w okresie małżeństwa środków finansowych, jednak należy pamiętać, że rozliczeniu nie podlegają jedynie te, które zostały wydane na zaspokojenie usprawiedliwionych własnych potrzeb, do wykazania czego zobowiązana jest ta strona postępowania, która pieniądze zużyła. Sąd Najwyższy w tym i innych orzeczeniach

wskazał na konieczność uwzględniania składników majątkowych, które zostały bezprawnie zbyte, zniszczone, zużyte lub roztrwonione przez jedno z małżonków w ramach rozliczeń, rachunkowo. Natomiast takie składniki majątku wspólnego, które zostały w czasie trwania wspólności lub po jej ustaniu zużyte zgodnie z prawem nie są uwzględniane przy podziale majątku i takie zużycie (zbycie) nie stanowi podstawy do konstruowania roszczeń odszkodowawczych. W szczególności w wypadku stanowiącej przedmiot majątku wspólnego kwoty pieniężnej ulokowanej na rachunku bankowym zgodne z prawem jest jej zużycie na bieżące koszty utrzymania rodziny w granicach uzasadnionych potrzebami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16.04.2014 r. V CSK 315/13, postanowienie Sądu Najwyższego z 2.10.2008 r. II CSK 203/08, postanowienie Sądu Najwyższego z 4.11.1999 r. II CKN 523/98).

W przedmiotowej sprawie ustalono, że uczestniczka dokonała jeszcze w czasie trwania wspólności majątkowej w 2015 r. wypłaty środków z rachunku bankowego, zgromadzonych w czasie trwania małżeństwa w kwocie 50000 zł. Powinna była wykazać, że pieniądze te zostały zużyte na bieżące koszty utrzymania lub uzasadnione potrzeby rodziny. B. W. temu obowiązкови nie sprostowała, jej zeznania nie potwierdzone innymi dowodami nie są wystarczające do ustalenia na co pieniądze zostały zużyte. Z poczynionych ustaleń nie wynika, by w 2015 r. miała zwiększone potrzeby związane z kosztami utrzymania siebie lub syna. Jej zeznania wskazują, że pieniądze służyły do sfinansowania remontu. Sąd nie dał im wiary, ale nawet gdyby istotnie tak zostały zużyte, to jak wyżej wskazano remont mieszkania w P. w 2015 i 2016 r. nie był konieczny.

W ocenie Sądu Jarosławowi (...) należy się zwrot połowy z 50000 zł, których zużycia zgodnego z prawem uczestniczka nie wykazała tj. 25000 zł na podstawie art. 415 k.c. i art. 43 k.r. i o.

To żądanie wnioskodawcy dotyczące zasądzenia 25000 zł na jego rzecz uwzględniono w całości w punkcie VI postanowienia.

O kosztach sądowych orzeczono w punkcie VII i VIII postanowienia na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) w zw. z art. 520§1 k.p.c. Wydatki na wynagrodzenia mediatora i biegłych w niniejszej sprawie wyniosły łącznie 12289,71 zł (k.310, 311, 426, 465, 482, 491, 525). Strony powinny ponieść je co do zasady po połowie tj. po 6144,85 zł.

Z zaliczek wnioskodawcy pokryto wydatki do kwoty 3500 zł (k.265, 311, 355, 426). Nakazano zatem ściągnąć od niego jako nieuiszczone koszty sądowe 2644,85 zł
((...),85 - 3500 = (...),85)

Z zaliczek uczestniczki pokryto wydatki do kwoty 2957 zł (k.266, 311, 356, 426, 525). Nakazano zatem ściągnąć od niej jako nieuiszczone koszty sądowe 3187,85 zł ((...),85 - (...) = (...),85), uznając jednakże że część tej sumy zostaje pokryta z niewykorzystanych zaliczek uczestniczki tj. co do kwoty łącznej 1543 zł (k.356, 426, 525 i 501).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520§1 k.p.c.